

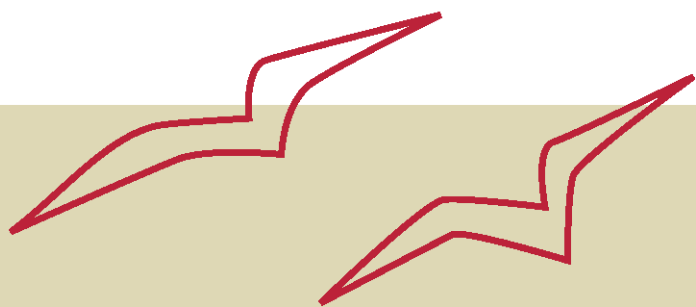
Kalaallit Nunaani kommunit meeqqanut inuusuttunullu suliniutaat

Peter Dahler-Larsen
Juni 2005

Meeqqat Inuusuttullu Pillugit Ilisimasaqarfik

Videnscenter om Børn og Unge | Documentation Centre on Children and Youth

Imarisai

Tunuliaqut.....	3
Sooq naalackersuinikkut anguniagassatut iliuusissatullu siunertat soqutiginarpat?	3
Kommunit meeqqanut inuusuttunullu atatillugu suliniutissaminnik suliaqarneri sumut killissimava?.....	4
Meeqqanut inuusuttunullu suliniutaaniartut naatsumik eqqartorneqarneri	5
“Meeqqat inuusuttullu” sutigut immikkoortinneqarsimappat?.....	6
Suliniutissat qanoq sanarfineqarsimappat?	7
Suliniutit aalajangersakkat meeqqanik inuusuttunillu isiginnitaaseq suna takutippaat?	7
Suliniutini anguniakkat pingaarnerit suuppat?	8
Meeqqanut inuusuttunullu siliniutit ilaani, anguniagassanik inaakkanik imaqarnerluni?	9
Meeqqanut inuusuttunullu suliniutissani suut immikkut iliuuseqarfiginiarneqarpat?	10
Meeqqanut inuusuttunullu suliniutissani sakkussatut suut eqqaaneqarsimappat?.....	11
Suliniutit kikkunnit sutigut akisussaaffigineqarnersut ersarinnerlutik?	14
Suliniutaasussat atiusut innuttaasullu peqataatinniarneri isummerfigisimanerpaat?	15
Allatseqarfiit akorngini meeqqanut inuusuttunullu sulitut qanoq ataqatigiissaarneqarsimappat?	15
Meeqqanut inuusuttunullu tunngassutillit inuiaqatigiinnut tamatigut attavilerneqarsimanerlutik?	16
Suliniutaaniartut nalilersortuarneqarnissaanik imaqarpa?	17

Tunuliaqut

MIPI naliliisarnermut professori ph.d. Peter Dahler-Larsenillu akunnerminni isumaqatigiisimapput kalaallit nunaani kommunit meeqqanut inuusuttunullu naalackersuinikkut iliuuseriumasaasa misissuiffigineqarnissaanik, ima paasillugu kommunit ataasiakkaat pineqartunut naalackersuinikkut anguniagassatut iliuusissatullu saqummiussimasaat. Misissuinerup najoqqutassaa ilanngussami 1-mi aalajangersarneqarsimavoq. Kommunit ataasiakkaat nalilersuiffiginissaat anguniarneqanngilaq, kisiannili kommunit meeqqanut inuusuttunullu naalackersuinikkut suliniarnerisa siunertaasa qanoq inissisimani nalerneqassallutik, sulianilu taakkunani sammisat qitiusut ajornartorsiutillu tikkuarneqassallutik.

Taama naliliinerup kommuninut suli meeqqanut inuusuttunullu suliniutissaminik pilersaarusiormanningsunut isumassarsiorfigisinnanissaanik neriuffigaarput.

Sooq naalackersuinikkut anguniagassatut iliuusissatullu siunertat soqutiginarpat?

“Meeqqanut inuusuttunullu suliniutissat” ima isumaqarpoq kommunini aalajangersimasutigut allaganngorlugit anguniakkatut nalunaaruteqarneq, tamannalu kommunalbestyrelsimi pisortatigoortumik akuersissutigineqarsimassalluni.

Taamaalilluni suliniutissat - soorlu iliuusissatut pilersaarutinit allaaneruvoq - qulequttatut pingaarnertut inissisimalluni. “Qulequttap pingaarnerusup” aalajangersimasullu sukkorpiaq qaleriineri, suliniutillu ataasiakkaat arlallit akorngini assigiiaangitsorujussinnaavoq. Suliniut pingaarnaq aamma aalajangersimasunik iliuusissanik pilersaaruteqarsinnaavortaaq, tamakkununga innersuutitaqarsinnaalluni iml. siunissami tamakkununga pilersaarusiornissamik pisariaqartitsisinnaalluni.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutissat allanngorarsinnaaqaat suliniutit suuneri aalajangersimasutigullu iliuusissat qanoq amerlatigisut ikkunneqarnissaat apeqqutaallutik.

Kommuni suliniutissaminik sanarfiniarnerani assigiingissuseq tamanna annikitsumik annertuumilluunniit sunniuteqarsinnaanera paasissallugu patsisissaqarluarpoq.

Suliniutissatut nalunaarutaasimasoq ima kusassagaatigisimasinnaavoq, imarisai ersernerlullutik.

Peqataasut ataasiakkaat akorngini anguniakkatigut suliniutitsigut neriutitigisat isumaqatigiingissutaasinnaapput.

Suliniuteqarniarluni nalunaarneq pisuusaarnerusinnaavoq, nukissanik iliuutsinillu malitseqanngitsaq.

Imaangilarli tamanna ajortisaariniaanarluni iliuusaasoq.

Malitseqartinnissaa takorluukamiit ajornakusoornerusinnaavoq, nukissanik sulisussanillu amigaa-teqartoqarsinnaavoq iml. siunertarisap saqqummiunneraniit ajornartorsiutinik naatsorsuutigisimangisanik takkuttoqarsimasinnaavoq.

Kiisalu naalackersuinikkut piviusutigut piumasaqassuseq kommunimut qinersisoqarnerani qinigaa-nerulluunniit iluani allanngorsinnaavoq, anguniakkatut nalunaarutigineqarsimasut tamatigut nalilersoqqinneqanngikkaluartut.

Taamaalilluni meeqqanut inuusuttunullu tunngasutigut suliniutit allagaanangortarput.

Illuatigulli taamatut naalackersuinikkut nalunaaruteqarnerup annertuumik pingaaruteqassutigaa iliuseqarnissamik piumassuseqarneq, taamatullu naleqartitat periuutsillu suut, iliuseqarniarnermi naalackersuinikkut qulakkeerusunneqarnersut.

Suliniutillu pisortatigut atulersinneqarneri akuerisaanerilu ataqqineqarsinnaanerininik kinguneqalersitsisinnaalluni.

Taamaatumik oqatsit neriorsuutigineqarsimasut assigiingitsunit - soorlu atuisunit sulisunillu - iliuisinik tulleriiarinernullu nassataqarnissaat naatsorsuutigineqarsinnaasarput.

Suliniutillu pisortaneersuuneri saqqummiunneqarsimanerisalu kinguneraat, qinikkat akisussaasut kingusinnerusukkut oqaatsigisimasaanik eqqaasinneqarsinnaaneri.

Kommunit meeqqanut inuusuttunullu atatillugu suliniutissaminnik suliaqarneri sumut killissimava?

Kommunalbestyrelsini ilaasortat, 2001-mi Ilulissani ataatsimeeqataasimasut isumaqatigiisutigaat, peqataasimasut suliniutigissagaat, kommuniminni meeqqanut inuusuttunullu immikkut suliniutissanik sanasoqassasoq.

Naalackersuisoq Kanukukallu siulittaasua 2002-mi kommuninut paasiniaapput, suliniutit kommunini suliassat tamakku sumut killissimanersut.

Taamaatumik ullumikkut kingusippallaangilaq kommunini suliniutit sumut killissimanerininik maanna naliliiffigineqarnissaat.

MIPI decemberip qaammataani 2004 kalaallit nunaani kommunini 18-ni isumaginninnikkut pisortanut saaffiginnippoq, meeqqanut inuusuttunullu suliniutissanik sanasoqarsimappat, taakku nassiuteqqullugit.

Tassungalu atatillugu Kanukoka, Ilaqutariinnut Qullersaqarfik kiisalu Aasianni ilisimasaqarfimmut Peter Frederik Gedionsen-mut aamma attavigineqartoqarsimavoq.

Taamak periuseqarnikkut 2005-mi aprilip aallartinnerani suliniutit taamaatut sisamat pissarsiari-neqarsimapput, tassalu Aasianniit, Ilulissaniit, Qasigianguaniit kiisalu Nuummiit (kingulleq akuerineqarsimasoq, sulili inaarneqarsimangitsoq).

Suliniutit sisamat taakku maana itinerusumik misissorneqassapput.

Misissuinermut atatillugu oqaasertaliussat oqallisigineqarsinnaasut kommuninut immikkut isornar-torsiutitut isumaqartinneqanngillat.

Illuatungaatigulli kommunit taakku sisamat allanit 14-nit suliniarnermikkut siuarsimanagerullutik.

Maluginiarneqassaaq, meeqqanut inuusuttunullu suliniuteqarnissamik isumap ukiuni arlalinni akue-rineqarneraniit, kalaallit nunaannit kommunit 18-it akornaniitunit kommunit sisamaanaat, suliarinnissimanageri.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutaaniartut naatsumik eqqartorneqarneri

Aasianni suliniutissat 1999-mi kommunalbestyrelsimi akuersissutaasimapput.

Suliniutit quppernermit ataatsimut allanneqarsimapput.

Imaraa qulequttatut allaqqaasiut naatsoq meeqqanut isiginnitaamik imalik taavalu anguniagassat tullerriaarneqarneri perorsaaniikkut/kultoorikkut/peqqinnissallu iluini, sulisoqarniarnikkut periuitsit, sulisut ilinniartitaaneri, avatangiisitsigut pissutsit il.il.

Ilulissani meeqqanut inuusuttunullu suliniutissat 2004-mi akuersissutigineqarsimapput.

Quppernerit 3 miss. takissusilik.

Aallaqqaasiummi akisuussaaneq eqqartorneqarpoq, pingaartumik suliniutit piviusunngortin-niarnerini angusallu nalilerniarnerini pisortat akisussaanageri.

Kiisalu siliniutit oqallisigiuartuarneqarnissaat oqallinnerullu nalilerneqartarsinnaanagerinik an-guniaasoqarluni.

Taava immikkoortunut assigiingitsunut attuumassutillit eqqartorneqarlutik, suleqataasut peror-saaniikkut paasisimasaqarneri, angerlarsimaffiup meeqqamut sunniuteqartarnera, meeqqap tamatigoortumik ineriartornera, avatangiisit, pisortat neqeroortugisartagaasa suleqatigiisinnissaat, iliuuseqartarnerit nutaaliorfiusut, sulisunik aallussineq, ineriartorfionngitsoqartillugu pinaveersaar-titsinermilu immikkut iliuusissat.

Qasigianguani meeqqanut inuusuttunullu suliniutissat 2004-mi akuersissutigineqarsimapput.

Quppernernerit 8-nut allanneqarsimavoq.

Iliuusissatut pingaartitat arlallit naatsumik siuleqqiussinnarlugit, meeqqat piginnaatitaaffii immik-koortunut 10-nut tullerriaarneqarsimapput.

Immikkoortut ataasiakkaat eqqartoreernerisigut pineqartut anguniarlugit kommunip qanoq iliuuse-qarsinnaanagerinik suliniutaasinnaasut eqqartorneqarsimapput.

Quppernerna kingullerna marlunni anguniakkat, iliutsit suliniutissallu tulleriarlugit eqqartorneqarput, meeqqanut inuusuttunullu suliniutit piviusunngortinniarnissaannut atatillugu pisortanit peqataaffigineqartut pingaarnarit, soorlu pisortaqaarfiit, atuarfiit, suliat akimorlugit suleqatigiit, pinaveersaarsitsiniarnermi ataatsimiititaliaq siunnersortilu, inunnik isumaginninnermi ilaqutariinnut immikkoortortaqaarfik il.il.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit Nuuup Kommuniani 2005-mi aallajangersarneqarsimapput. Maana isikkumisut qup. 16-voq. Imaaraa siuleqqiut naatsoq periutsinik pingaarnernik imalik ingerlaqqillunilu immikkoortunik 20-nik qulequtalimmut, soorlu “meeqqat inuusuttullu pisariaqartitaat”, “isumassuineq”, piaartumik pinaveersaartitsineq” il.il.

Taamaalilluni meeqqanut inuusuttunullu pisortanit suliniutit assigiingeqisunik ilusilersorneqarsimapput assigiissaarisooqarpallaarsimaganilu.

Ilimanarpoq kommunit ataasiakkaarlutik namminneq “misileraallutik” ingerlasimasut iliuuseriniak-kaminnillu imminnut ilaarniarsimagatik.

Illuatigulli aamma isumassarsiat pitsaasut akorngamminni siaruartersimanissaanik takussutissaqarani.¹

“Meeqqat inuusuttullu” sutigut immikkoortinneqarsimappat?

“Meeraaneq inuusuttuunerlu” suni tamani assigiisutut isigineqarneq ajorput.

Inuiaqatigiinni assigiingitsuni piffinnilu assigiingitsuni “meeqqat” “inuusuttullu” assigiingitsunut inis-simasutut isigineqartarsimapput.

Meeqqanut tunngatillu misissuisarsimanerni amerlanerusuni qitiusutut isummiunneqarsimavoq, meeraanerup tassungalu atatillu immikkut pisortatigut kiffartuusiviit ukiuni kingullerna aatsaat nutaa-liaasutut nassaarisaasimanera.

Inuiaqatigiinni ilaasortaq nutaaq qanoq isinikkut taama taaneqarsinnaalissanersooq suli inuit akorngini isumaqatigiisutaaneruvoq sananeqarnikkut iml. qanoq ukioqalernikkut aalajangersimanermit.

Ilulissani meeqqanut inuusuttunullu suliniutini erserpoq, pineqartut 0-18 ukiullit pineqartut.

Kommunini allani taamak ukioqarnikkut killiliisoqarsimanngilaq.

Soqutiginaartutut taaneqarsinnaavoq, Nuummi Qasigiannuanilu naartusut ilumiuusullu aamma meeqqanut inuusuttunullu suliniarnermi tunaartatut taaneqarsimaneri.

---

¹ Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit assigiingissuseqarnerisa kingunerivaa, imminnut sanilliutiinavinnissaanik ajornakusoortitsineq, iliuuseqarfiginiaagaasa sakkuginiagaasalu il.il. eqqartorneqarsimaneri ugartorniarneri eqqarsaatigalugit. Allattorneqarsimasut amerliartortillugit aamma pineqartut oqaasertaasigut.

Piffissaq ungasinnerusq isigalugu pinaveersaartitsinerlu eqqarsaatigalugu silatusaarnertut isigisariaqarpoq suli inunngorsimangitsut meeqqanut inuusuttunullu suliniutinut aamma ilanngunneqarnissaat.

Suliniutissat qanoq sanarfineqarsimappat?

Pappilissat katersorneqarsimasut annertunerusumik takutinngilaat, meeqqanut inuusuttunullu suliniutissat qanoq sanarfineqarsimanersut, tamaallaat arlallit allatseqarfiit pappiliaataanut allanneqarsimani takuneqarsinnaalluni kommunalbestyrelsinilu akuerineqarsimallutik. Takuneqarsimasangilaq, meeqqanut inuusuttunullu suliniutissat sanarfiniarnerini innuttaasunik oqallitsinikkut aamma/iml. meeqqat inuusuttullu peqataatsinnerisigut inerinneqarsimanersut. Taamatullu takuneqarsinnaagani, meeqqanut inuusuttunullu suliniutit kommunimi meeqqat inuusuttullu ajornartorsiutaasa pingaarnert misissuiffigineqarnerisa kingunerigaat iml. kommunip maanamut suliniutigisimasaasa nalilersorsimani kingunerineraat.

Suliniutit aalajangersakkat meeqqanik inuusuttunillu isiginnitaaseq suna takutippaat?

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit assigiingitsut meeqqanik qanoq isiginnitaatsit assigiingitsut pingaartippaat, taamatullu suliniutini soqutigisat assigiingitsut ilanngunneqarsinnaallutik. Taamaatorli naleqqersuutit sisamat pingaaruteqartuupput, meeqqanut inuusuttunullu tunngaviusut isiginnitaatsit assigiingitsut kommunit pappilissani nassiusaani saqqummersut najoqqutaralugit paasissagaani.

Naleqqersuut siulleq meeqqat nakuususaanut tunngavoq.

Aappaatigut meeqqat inuttullu nakuusuteqartutut nukissaqartutullu isigineqarput.

Aappaatigut nassuerutigineqarpoq, meeqqat ilaat sanngiitsuusut navianartorsiortuullutillu immikkullu aalluttariaqarlutik innarlerneqarnissaanullu illersortariaqarlutik.

Naleqqersuutip aappaata sammivaa, meeqqat tunngaviusutigit "toqqissisimaneq avatangiisillu aalajangersimasut, ulluinnaat assigiitsutut ingerlasarneri naatsorsuutigineqarsinnaasut..."

pisariaqartikkaat (tamanna Nuup meeqqanut inuusuttunullu suliniutaani ilaatsigut taaneqarsimavoq) iml. salliutillugu unammilligassanik, ilinniagassanik, periarfissanik ineriartortuarnerlu pisariaqartikkaat.

Naleqqersuutit pingajuattut sammineqarpoq, meeqqat namminneq naleqarnerisut iml. meeqqat siunissami nukissatut isigisariaqarnerisut - namminneq inersimalerlutik inuunerat kiisalu inuiaqatigiit siunissaatut.

Minnerunngitsumik ilinniartitaaneq pingaaruteqarsinnaavoq, meeqqat siunissami inuiaqatigiini inersimasunngortussaaneerisiginiassagaani.

Naleqqersuutit sisamaata sammivaa, meeqqat qanoq annertutigisumik immikkuullarillutik inuusuttut taasariaqarnersut iml. ilaqtariinnut ataatsimoorfinnullu allanut akuliussimasutut isigisariaqarnersut.

Oqimaaqatigiinneq kingulleq pingaartumik malunniuttarpoq, meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsinnaanerani ulorianartorsiortillugu.

Suliniut tamanna soorlu Qasigiannuani imaappoq, ilaqtariit sapinngisamik tamatigut tapersorsortariaqartut, pisariaqartilluguli meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaanut tunuarsimaartoqassanngitsaq.

Qasigiannuani immikkut taaneqarsimavoq, meeqqanut inuusuttunullu suliniutit illoqarfiup innuttaasa naleqartitaanit ileqqiniillu ilaatsigut aallaaveqassasoq.

Tamanna kommunip meerartaasa innuttaasut inooriaasiannut ilaasutut isigineqarnerinut takussutissaagunarpoq.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutini amerlanerni isiginnitaatsit taaku oqimaaqatigiigajupput.

Isiginnitaatsit imminnut naleqatigiisinniarnerni peqataasutut taaneqarsinnaavoq, meeqqamut tunn-gaviusukkut isiginnitaatsip - minnerunngitsumik FN-p meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanit aallaaveqarneq - kikkut tamarmik annaneqarsinnaangitsunik pisinnaatitaaffeqarneri.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit sanarfineqarnerini amerlanertigut pisinnaatitaaffiit meeqqanut tunniunneqarsimasut tulleriarlugit nalunaarsorneqarsimagajupput.

Meeqqat pisinnaatitaaffigaat peqqissuseq, atugarissaarneq, ataqqinassuseq, soqutigineqarneq, peqataatsinneqarneq, periarfissaqarneq innarlerneqarnissamullu illersorneqarneq il.il.

Tamannali ilaarninnikkut inatsisinngortitsineruvoq.

Meeqqat inatsisitigut periarfissat atorsinnaangilaat "pisinnaatitaaffitik", kommunit meeqqanut inuusuttunullu siliniutaat atuutilersinniarnerni.

Suliniutiginiakkani meeqqat immikkut inuusuttullu immikkut pineqarsinnaanerini periarfissisoqann-gilaq.

Oqaasertalersuinerni amerlanerni meeqqat kisiisa eqqaaneqartarsimapput.

Imaasinnaavoq, pissutsit inuusuttunut immikkut tunnganerusut meeqqanut inuusuttunullu suliniutini annertunerusumik ersarissuseqanngitsut.

Suliniutini anguniakkat pingaarnerit suuppat?

Ilulissani, Nuummi Qasigiannuanilu meeqqanut inuusuttunullu suliniuteqarnermi anguniakkatut pingaarnertut iml. anguniakkat ilaatut isigineqarpoq, kommunimi sullissisut tamarmik paasinnin-

nerulernissaat immaqalu suleqataasut allat meeqqanut inuusuttunullu tunngasutigut suliniarnerni tamani assigiimmik sinaakusiineq isumaqartitsinerlu anguneqarnissaa.

Taavalu soorunami aamma anguniagassat meeqqanut inuusuttunullu tunaartallit ingerlanneqassalutik.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit nalinnaasumik amerlasuunik siammasissunillu tunaartaqartarput, - soorlu isumassuineq, asanninneq, tatiginninneq, kiffaangissuseqarneq, ataqqinninneq, meeraasinnaatitaaneq, peqqinneq, toqqissisimaneq, aalajaasuseq, ineriartorfissaqarneq, oqartusaaqataaneq, qanilaarneq, katingaarneq, nuannaarneq, ammassuseq akisussaaffeqarnerlu (tamarmik Nuup kommuniata meeqqanut inuusuttunullu suliniutiginiagaanit qup. 4-5 allassimasut). Anguniakkat assingusut, anguniagaqarfiusunut assigiingitsunut immikkoortinneqarsimasinnaasut soorlu peqqinnermut, iluarusussuseqarnermut, toqqissisimanermut il.il. aamma kommunini allani nassaasaapput.

Anguniakkat oqaasertalersornerini oqaatsit qaffasissut neriulluarnartullu amerlasuutigut atorneqarnerni nalinnaasuuvoq.

Tamanna marlussutigut akornguteqarsinnaavoq. Akorngut siulleq tassa, oqaatsit siammasissut, ersarinningsut qaffasissullu atorneqarnerisigut, tamakku immaqaa nassatarisinnaamassuk, kommunimi sullisisut assigiingitsut meeqqanut inuusuttunullu ulluinnarni sulissinerminni najoqqutassat atorsinnaagimmatigit, oqariutuutit siammasinneri pissutigalugit sulisut ataasiakkaat assigiingitsunik isumalersorsinnaasassammatigit.

Akorngutaasup aappaa, tassa anguniakkat annertunerusumik suuneri ersarissuungippata piviusunngortinniarnissaanullu piareersimangippata, kommunit anguniagaasa ilumut qanilliarneqarsimaneri takujuminaasammata.

Anguniakkat atuarnermut ilinniarnermullu attuumassutillit arlalitsigut eqqaaneqarsimapput, taamatullu "inuunermut ilinniarneq" (Ilulissat) aamma atuarfiup pisortaqarfiillu allat imminnut sunniivigeqatigiittarneri.

Nuummi meeqqat inuusuttullu atuarnerminni ilinniarnerminnilu unititsiinartartut ikilisarnissaat kisaataavoq.

Ilinniagaqarsimanerup nunatta siunissaanut pingaaruteqarnera eqqarsaatigalugu, ilinniartitaanermi meeqqaat qanoq anguniagaqarnissaat immikkut eqqarsaatigineqarsimagunanngilaq.

Meeqqanut inuusuttunullu siliniutit ilaani, anguniagassanik inaakkanik imaqarnerluni?

Naak meeqqanut inuusuttunullu siliniutini oqaatsit siammasissut amerlanerpaatsigut atorneqaraluartut, aamma anguniagassanik aalajangersimasunik piviusunngortinneqarsinnaasunik nassaasaqarpoq.

Soorlu Nuup kommuniani paaqqinnittarfinnik qulakkeerisoqarnissamik saqqummiussisoqarsimavoq.

Taamatullu oqaatsigineqareersutut meeqqat inuusuttullu atuarfimmit aniinartartut ikilisarniarneqarput.

Anguniagassanik piviusunngortinneqarsinnaasunik ersarissunik Qasigiannuguit kommuniani takussaasoqarnerpaavoq.

Tassani saqqummiunneqarpoq, meeqqat 0-15-nut ukiullit ulluunerani tulluurtunik paaqqinniffeqartariaqartut, tamanna angajoqqaat sulisarnertik pillugu piumasarippassuk, iml. tamanna meeqqap timikkut tarnikkullu ineriartornissaata pisariaqartikkaa takussutissaqarpat.

Taamatullu meeqqat inuusuttullu 10-18 ukiullit tamarmik sunngiffimmi sammineqarsinnaasunik naleqquttunik neqeroorfigineqassasut.

Oqaatsip "anguniakkap" assigiingitsunik isumaqarsinnaavoq, tamatigut pisussaaffimmik assigiiaartitsinngitsoq.

Isumaqartinneqarpat - kiffartuusinerlut - kommunip innuttaasuminut sullissinermini naliginnaasutut tunniuttagassamisut neriorsuutigisassaa.

Aamma isumaqarsinnaavoq, kommunip angorusutaatut, piffissamik aalajangersimasumik qanorlu annertutigisumik neriorsuuteqarani.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutissani anguniakkat ilaat kingullertut isikkoqarunarput.

Taamaatumik anguniakkat aalajangersimakannersut piviusunngortinneqarsinnaasullu imaangilaq kommunimut tamatigut pisussaaffiusut.

Tassunga tunngatillugu meeqqanut inuusuttunullu suliniutaasut "inatsisitigut maleruagassatut" aalajangersaanertut assersuutitut oqariartuutaaneruvoq, pisinnaatitaaffinngortitsinngitsoq, kungusinnerusukkut kommunimut akisussaatsiniutaasinnaasoq.

Tassami suliniutaasut anguneqarsimangippata pillaasutaasinnaasunik iliuusissaqarunaggimmat.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutissani suut immikkut iliuuseqarfiginiarneqarpat?

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutini immikkut annertuumik annikinnerusumillu suliniarfissatut taak-kartorneqarsimasut amerlammata, tullerriiarlugit allattornissaat ajornakusoorpoq.

Kisiannili makku ersarinnerusutut saqqummiunneqarsimapput:

a) sumiginnaaneq

b) kinguaasiutitsigut aternerluineq

c) nerisaqarneq (Soorlu Qasigiannuguni saqqummiunneqarpoq, kommunimi meeqqerivinni meeqqat 0-6 ukiullit peqqinnartunik inuusutissaqarluartunillu sassaafiqineqartarnissaat.)

- d) nunaqarfinni meeqqanut atuarfik sunngiffillu. (Tamanna Nuummi eqqaaneqarpoq, qanorli iliuuseqarfiginiarneri immikkut eqqaaneqarsimagani.)
- e) tarnikkut timikkullu innarluutillit ikiorneqarnissaat
- f) imigassaq aanngaarniutillu
- g) imminoortarneq
- h) Nuummi immikkut iliuusissatut eqqaaneqarpoq, ilaqtariit annertuunik ajornartorsiutillit nuutarnarisa nakkutigineqarnissaat.

Naak sumiginnaasarneq suliniutissani ilaatsinneqaraluartoq, maluginiarnarpoq meeqqat sumiginnagaasimasut ilaatsigullu angerlarsimaffimmit qimagutsittariaqartarneri pillugit kommunini aalajangersimanerusutigut iliuuseqarfigisinnaaneri eqqaaneqarsimannginneri, tassami Kalaallit Nunaanni meeqqat tallimararterutaat tikillugit meeraanerminni angerlarsimaffimmit peersinneqartarmata, tamannalu ukiuni kingullerni oqallisaangaatsiarsimammat.

Ukiut qulit qaangiussimalereerput Kreutzmann-p misissuisimanerata uppernarsarmagu, meeqqanut angarlarsimaffimmit peersinneqarsimasunut tunngatillugu suliaqarnerni peqataatitsisarnertigut paasissutissanillu pissarsiniartarnerni pitsaasusitsigut qulakkeerinnittarnerit maluruagassaqanngitsut.

Taamatullu piffissami kingullermi ersarissisimavoq, kommunini ataasiakkaani meeqqat angarsimaffimminnit peersinneqarsimasut qanoq amerlatigineranik takussutissaasinnaasunik toqqammavissat pingaarutillit suli amigaatigineqartut.

Taamaatumik neriutigineqarsinnaagaluarpoq, meeqqanut inuusuttunullu suliniutini ajornartorsiutit qanoq annertutiginerinik suliniutinilu pitsaasutsikkut qulakkeerisarnerit ersarinnerusumik piumasaaqateqarfiginissaaanik piumasaaqartarnerit.

Taamatullu immaq neriutigineqarsinnaagaluarpoq, nunaqarfinni meeqqat inuusuttullu siunissaasa aallunneqarnerunissaat, nunatsinni najugaqarfiit siunissami qanoq isikkoqarnissaanut pingaaruteqartutut taasariaqarmat, taamatullu inuusuttunut ataasiakkaanut nunaqarfigisamut at-taveqarnissaq ilinniagaqarnissamillu apeqqut tamanna pingaaruteqassammat.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutissani sakkussatut suut eqqaaneqarsimappat?

Qulaani iliuuseqarfissatut taaneqartunisut ipput, sakuusinnaasut tamaasa nassaarineqarsinnaangimmata, suliniutini amerlanertigut tamani tamaani assigiingitsutigut annertussusilerlugit eqqaaneqartarsimammata.

Aammami, iliuusissaq aalajangersimasoq nammineq sakkuunersoq anguniagaanersorluunniit takujuminaasinnaasarmat (soorlu atuarfinni ini isumassuiffik iml. “ornittagaq” immikkuullarissunut naatsorsuusaq eqqartorneqaraangat.)

Taamaakaluartoq sakkussaasinnaasutut makkunatigut tulleriarilluni allattuisoqarsinnaavoq, Meeqqanut inuusuttunullu tunngatillugu suliniutini naliginnaasutut sakkuusinnaasutut makku siunnersuutigineqarsimapput, qaammarsaaneq, oqaloqatiginnikkut isummersoqatigiinneq, pisortanit ingerlatat nutaat, suleqatigiisitit iliuusissatullu pilersaarutit, inerteqquteqarnerit kiisalu suleqatigiiffiusinnaasunik attaveqarnerit.

a. Qaammarsaaneq, siunnersuineq, isummertitsiniartarnerit pikkorissaasarnerillu.

Assersuutitut Nuummi meeqqanut inuusuttunullu suliniutini allassimavoq, pingaartumik ilaqtariit inooqatigiinermikkut ajornartorsiutillit angajoqqaatut akisussaannermik tunngasutigut paasissutisani amerlasuunik tunineqassapput.

Minnerunngitsumik imigassamut aanngaarniutinullu tunngatillugu qaammarsaaneq sakkutut pingaarutilittut isiginiarneqarpoq.

Nuummi angajoqqaarsiat pikkorissarneqartarneri iliuusaasinnaasutut eqqaaneqarsimavoq.

b. Oqaloqatiginnikkut isummersoqatigiinneq

Soorlu Ilulissani inuusuttunik oqaloqatiginnikkut isummersoqatigiittarnerit Nuummilu oqartusaaqatigiinikkut peqataatitsineq eqqaaneqarsimapput.

c. Pisortanit ingerlanneqartunik nutaanik pilersitsinerit, sammisaqartitsiviusinnaasut ornittakkallu.

Ilulissani kissaatigineqarpoq soorlu ilaqtariinnut kateriffiusinnaasumik innuttaasullu illuanik pilersitsisoqarsinnaaneq.

Nuummi eqqaaneqarpoq suliffeqarnermut ilitsersuisarnermullu saaffiginnittarfik, internetcafe, “Illu Sukisaarsartarfik” kiisalu inuusuttunut højskole.

d. Suleqatigiit iliuusissanillu pilersaarutit.

Nuummi siunnersuutigineqarpoq suleqatigiiffiusumik ataatsimiititaliornissaq, meeqqat inuusuttullu atugarisaanik naliliiniartussa q taamatullu suleqatigiisitaliaq iliuusissanik pilersaarusiortussa.

Ilulissanittaaq eqqaaneqarsimavoq qanoq iliuusissaanerusunik pilersaarusiortoqarsinnaanerusoq, sullissisut tassani meeqqanut sumiginngaasimasunik ajornartorsiuteqartunillu iliuusissatut atorsinnaasaanik.

e. Inerteqquteqarneq.

Qasigianguit nalunaarutigisimavaat, kommunalbestyrelsip anguniarigaa isumagalugulu, meeqqat suli 10-simangitsut unnukkut nal. 22 qaangerneratigut inersimasunik nakkutigineqartigatik silami pinnguartassanngitsut.

Inerteqqutip atuutinniarnernat inersimasut namminneq piumasusertik naappertorlugu suleqatigiinnik "natteravne"-nik ingerlanneqartarnissaat kissaatigineqarluni.

Taamatullu illuni meeqqanit iserfigineqartartuni tamani pujortaqqusaasoqassanngitsaq.

f. Suleqatigiinnikkut attaverfiusut nukittorsarneqarnissaat.

Arlalitsigut suleqatigiinnikkut attaveqarfiit sullissisut akornanni allanillu suleqatigiiffiusut attaveqatigiittarneri eqqaaneqartarsimapput.

Qasigianguani ataqatigiisaarinerit suleqatigiinnerillu qanoq ingerlanneqarnissaat ersarinnerpaa-jugunartumik allatorsimapput, tassani meeqqanut inuusuttunullu suliniutissatut nalunaarsornerini naggasiunneqarsimapput, suleqataasut assigiingitsutigut suliniutit piviusunngortinniarnerni peqataasussat, suliassaasa allattorsimanerinek.

Amerlasuutigut meeqqanut inuusuttunullu suliniutini sakkuginiakkatut aalajangiussimasat toqqarneqarsimanerini, sooq taakuu ajornartorsiutinek piffissami tassanerpiaq immikkut naleqquttuusimaneri nassuiaatigineqarsimangillat.

Soorlu "angajoqqaatut akisussaaneq pillugu paasissutissat amerlasuut" pillugit ilaqutariit ajornartorsiutillit tuniorarneqarnissaat eqqarsaatigigaani tamanna siunertamut iluaqqaasaanersoq nalornginarsinnaavoq.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit iliuusissanik sakkussanillu arlalippassuarnik imaqarput, tamar-mik ataatsimoortuinnaagatik, aammali koommunip pineqartup uluaniillutik .

Soolu Nuup Kommuniata meeqqanut inuusuttunullu suliutaani "iliusaasinnaasut tulleriarlugit immikkut nalilersunngikkaluarlugit" naggasiunneqarsimapput.

Iliuseriniakkat tulleriarlugit nalilersorsimangikkaanni immaqa tamatigut naalakkersuinikkut piumasusermik nukissanillu tamakkiisumik anguniarneqarnissaat upperisariaqanngillat.

Suliniutit kikkunnit sutigut akisussaaffigineqarnersut ersarinnerlutik?

Anguniakkat piviusunngortinnissaannut atatillugu, amerlanertigut naliginnaasumik kikkunnit iliuuseqarfiginissaanik akisussaaffilersorneqarsimagatik allattorneqarsimapput.

Taamaatoqartillugu kommunalbestyrelsip akisussaaffigisussaasavaa iliuusissat aallarnersarnissaat, tassami kommunalbestyrelsip meeqqanut inuusuttunullu suliniutissat nammineq akuersissutigisimmagat.

Meeqqanut inuusuttunullu suliniutit ilaasa sanalluagaasutigaat ersarinnertik, suliniutissanullu ataasiakkaanut kikkut piviusunngortitsinissaanik akisussaarnersut ersarissumik taasarsimmassuk.

Arlalitsigut, soorlu Ilulissani Nuummilu, angajoqqaat meeqqamit ineriartornerinut atugarissaarnerinullu tunngaviumik akisussaarneri eqqaaneqarsimapput.

Qasigianguani suliniutit aalajangersimanerpaamik eqqaaneqarsimapput, illuatungeriit assigiingitsut suliassaasa akisussaaffiisalu aalajangersarnerini. Assersuutitut taaneqassapput:

- Isumaginninnermi Ataatsimiititaliap siunnersuinissamut ilitsersuinissamullu atatillugu anguniagasat naleqartitassallu suliarissavaat.
- Isumaginninnermi Ataatsimiititaliaq kinguaasiutitigut atornerluisoqarsimatillugu ingerlaanartumik akuliuttassasut kanngutaatsuliortorlu politiinut oqaatsigisassallugu.
- Kultoorikkut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq najoqqutassiussaaq, kommunimi peqatigiiffiit qanoq ilionnikkut meeqqanut kanngutaatsuliunnginnissat angusinnaaneraat soorlu sungiusaasartut il.il.
- Pitsaaliuvinnermi siunnersortip aanngaarniutit ajoqqusiisinnaaneriniik paasisitsiniuteqassaaq.
- Teknikkikkut Ataatsimiititaliaq siunnersuusiusaaq, kaperlaap nalaani pinnguartarfiit qanoq qaammaqqusersorneqarsinnaaneriniik.
- Kultoorikkut ilinniartitaanermullu ataatsimiititaliaq peqqissutsimut nerisassanillu ineriartornartunik tunngassutilitsigut sullissiniarnernik iliuuseqassaaq.

Taamak aalajangersimatigisumik suliniutitigut agguataarisimanerup pitsaaqqutai amerlagunarput. Qinikkatigut taamak annertutigisumik ikorfartuinerup, peqataatitat amerlasuunerisa suliaq ajornannginnerulersissinnaavaa.

Suliassat ersarissumik agguataarnerisigut, suleqatigiit imminnut akerrilersornissaagaluaat iml. qaleriisaarnissaagaluaat, pinngitsoortinneqarsinnaavoq.

Suleqatigiit assigiingitsut amerlasuut ataatsimoorlutik suliniutaasut piviusunngortinniarpatigit, avataanit isigineqarnerup uppernassuseqartilersinnaavaa.

Kiisalu ersarissumik suliassaqarnerup akisussaasuseqarnerullu, suliassatut isumaqatigiissutaasimasut tamanit naammassineqarsimanageri malinnaaffigijuminarsisittarpaa.

Suliniutaasussat atiusut innuttaasullu peqataatinniarneri isummerfigisimanerpaat?

Suliniutaasussat arlallit eqqaavaat, angajoqqaajusunik suleqateqarnerup ajunngitsumik meeraanissap qulakkeerniarnernut tunngaviuneri.

Taamatullu angajoqqaat ataqqineqarnermik ikiorneqarnermillu misigisaqartillugit naappinneqasapput (Ilulissat), angajoqqaanik suleqateqarnerup ilisarnaatigaa ammaneq, ataqqinnineq, akisussaaneq peqataanerlu (Nuuk).

Arlalitsigut eqqaaneqarsimavoq, meeqqap isumaanik tusarnaaneq (soorlu Ilulissat), aammalu meeqqat sapinngisamik annertuumik peqataatsinneqassasut (soorlu Qasigiannugit), taamatullu meeqqat oqartussaaqataanermut oqartussaaqataanerullu aqqusaartagaanik peqataanermik misigisaqarnissamut kajumissaarneqassasut (soorlu Ilulissat aamma Nuuk).

Meeqqanulli inuusuttunullu siliniutini meeqqat qanoq peqataatsinneqarnissaanik annertunerusumik siunnersuuteqartoqarsimanngilaq.

Taamatuttaaq meeqqanut inuusuttunullu suliniutini nassuiaatigineqarsimanngilaq, meeqqat inuusuttullu suliniuttaasussanut akuerineqarsimasunut peqataatsinneqarsimanersut.

Sumiiffinnilu innuttaaqataasut meeqqanut inuusuttunullu suliniusiornermut peqataatsinneqarsimanageri aamma annikissimavoq, naak Qasigiannugani soorlu peqatigiiffiit, namminneq piunmassutsiminnik peqataasut allallu suliniummi aalajangersimasumi peqataatsinneqarneri eqqaaneqarsimagaluartoq.

Aasianni meeqqanut inuusuttunullu suliniutini suleqataasut arlallit eqqaaneqarsimapput, pingartumik ilinniarteqarfiit, innuttaasulli nunaqarfigisamilu suleqatit allat eqqaaneqarsimagatik.

Allatseqarfiit akorngini meeqqanut inuusuttunullu sulitutit qanoq ataqatigiissaarneqarsimappat?

Pisortatigut suliniuteqartillugu, ilaatsigut ajornartorsiutaasarpoq, ajornartorsiutini akimuisuni pisortaqarfiit ataasiakkaarlutik suliassaq immikkuullarissaq ataasiinaq sammineqartarnera, naak ajornartorsiutinut allanut attuumassuteqarluinnaraluartoq.

Taamaatumik ukiuni kingulliunerusuni assigiingitsunik ilinniagaqarsimasut allatseqarfiillu assigiingitsut akongini suleqatigiittarnerit annertusarniarneqarsimapput.

Taamaatumik meeqqanut inuusuttunullu suliniutini arlalitsigut allassimavoq, pisortaqarfiit iliuuseriniakkatik ataqatigiisaasagaat.

Ataqatigiisaarinissaq tamanna qanoq isikkoqassanersoq amerlasuutigut annertunerusumik eqqaaneqarsimangilaq.

Qaqutigut allanut tunngasunut ilanngullugu pisortaqarfiit allatseqarfinni assigiingitsuniittut, arlalitsigullu suleqatigiiffiusinnaasut ataqatigiisaariffigisinnaasullu aalajangersimasut eqqaaneqartarsimallutik.

Soorlu Qasigianguani meeqqanut inuusuttunullu sulinitissani allassimavoq, Kultoorimut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq Atuarfitsialaap anguniagaasa naleqartitaasalu piviusunngortinniarninerini ineriartortinnissaanilu sanarfisussasoq.

Taamatullu Isumaginninermi Ataatsimiititaliaq Kultoorimut Ilinniartitaanermullu Ataatsimiititaliaq peqatigalugu ulluklut paaqqinnittarfiit anguniagassaat naleqartitaallu suliarissagaat.

Naak suliniutini suleqatigiinissaq arlalitsigut tunngavissatut ilaatsinneqartaraluartoq, meeqqanut inuusuttunullu suliniutit ilaat annertunerusumik Isumaginnittoqarfiup suliarisimasaatut isikkoqarnerupput.

Tamannalu aamma Ilulissat meeqqanut inuusuttunullu suliniutaasa paapiaqqanut allaffigisimasaani takuneqarsinnaavoq, Qasigianguanili pappilissat allaffigineqarsimasut Isumaginnittoqarfiup Kultoorimut Ilinniartitaanermullu pappiliaani allanneqarsimasut takuneqarsinnaallutik.

Taamak asigiingitsuniit aallaaveqarneri suliniutissat imarisaasigut aamma takulertornarpoq. Qasigianguit sulitissanut atatillugu aalajangersimasumik, silittumik ataqatigiissaakkamillu suleqatigiinissaq angusimavaat.

Allatseqarfiit assigiingitsut akorngini suleqatigiisimaneq angusaqarfiusimasutut isikkoqarpoq, oqaatsigineqareersutullu sumiiffinni tamani tamanna anguneqaqqajarsimannani.

Meeqqanut inuusuttunullu tunngassutillit inuiaqatigiinnut tamatigut attavilerneqarsimanerlutik?

Meeqqat inuusuttullu inuuniarnermikkut atugarisaat siunissaallu kommunip iliuusaanaanik iml. immaqa kultoorip ilinniartitaanerullu iluani soorunami kisimi sunnerneqarneq ajorpoq.

Meeqqat inuusuttullu inuunerat inuiaqatigiinni pissutsinik asigiingitsorpasuartigut sunnerneqartarpoq.

Inuusutissarsiornikkut suliffeqarniarnikkullu pissutsit ilaqutariit maana qanoq inissisimaneranut pingaaruteqarput taamatullu meeqqat inuusuttullu siunissami periarfissaanut.

Nunap atortutigut qanoq inerissimatiginera pisortanillu kiffartuusinerit aamma annertuumik pingaaruteqarput, meeqqat inuusuttullu illoqarfigisaminni periarfissaasa qanoq inissisimaneranut, tamakku aamma illoqarfinnut allanut sanilliukkaani.

Tusagassiuutit meeqqat inuusuttullu oqaasiinut, pissusaanut siunissaaminnullu takorluugaanut sunniuteqartarput. Tamanna assersuutaaginnarpoq.

Qularnangilaq, kommunini suliniutit qulaani sunniutaasartunut toqqaanartumik sunniuteqarfiginisaat annikitsuinnaasoq.

Aappaatigulli takorloorneqarsinnaavoq, kommuni aalajangertoq, suliniuteqarnermini naalackersuinikkullu tulleriarnermini tamatigut meeqqanut inuusuttunullu soqutigisat ilannguttarniarlugit - taamatullu suliniutinut allanut atatillugu tamatigut avatangiisit immaqaluunniit naligiisitaaneq qulequtsiussanut ilanngunneqartassasoq.

Taamaalilluni kommunip meeqqanut inuusuttunullu suliniuteqarnermini pisussaaffigisai immaqa kommunip naalackersuinikkut sulinerminut annertunerusumik ilaatilersinnaallugu.

Suliniutaaniartut nalilersortuarneqarnissaanik imaqarpa?

Nalilersuviuarnissaq, anguniakkat qanoq naammassisimanerinit nalileeqqittariaqassanernillu imalik, suliniutini arlalinni eqqaaneqarsimangivippoq.

Ilulissanili eqqaaneqarsimavoq, anguniagaasut akutsunngitsumik nalilersorneqaqqittassasut.

Ulluklut paaqqinnittarfiit, atuarfiit klubbillu anguniakkat imarisaat oqallisigillattaartariaqarpaat, qanorlu piviusunngortinnissaat isumaqatigiisutigalugu.

Suliamut tassunga atatillugu pisortaqarfiit neqerooruteqarfiusut ataasiakkaarlutik Isumaginninnermut Ataatsimiititaliamut nalunaarusiortassavaat, aqqaataani anguniakkat suut pingaarnerutissimaneritik, sutigullu angusaqarsimanerlutik ilanngullugu.

Nuup eqqaasimavaa, "suliniuteqarfiit nalilernerinit atatillugu ukiut tamaasa suliniutissanik nutaanik tulleriarisoqassasoq kiisalu suliniutaasimasut iliuuseqarfissatullu pilersaarutaasimasut piviusunngortitsiniarnermut qanoq ersaritsigisimanersut iml. iliuuseqarfigisat ukioq ataaseq suli ingerlanneqaqqissanersut".

"Qanoq nalilersuisoqartassanersoq sukumiinerusumik eqqartorneqarsimangilaq", "kisiannili naliliisuartarneq" kommunip sulineranut atatillugu "naliginnaasutigut pitsanngoriartortitsinermit" eqqaaneqarsimalluni.

Kommunini tamani ersarissumik taaneqarsimangilaq, meeqqat inuusuttut allallu soorlu angajoqqaat innuttaasullu kommunip meeqqanut inuusuttunullu iliuusaasa naliliinerinit peqataatsinneqarnissaat, taamatullu meeqqanut inuusuttunullu siunissami suliniutaasussat ineriartortsinnissaannut peqataatsinneqarsinnaaneri eqqaaneqarsimagani.

Ilanngussaq 1. Sulinissamut najoqqutassiaq.

Kalaallit Nunaanni kommunit meeqqanut inuusuttunullu suliniutaasa misissuiffigineqarnissaat. Aallaaviussaaq, meeqqanut inuusuttunullu suliniutit, kommunit sanarfigimasaat akuersissutigisima-saallu.

Tamanna ima isumaqarpoq, suliniutit pilersinniarnersa oqaluttuarsartaat sunniutigisimasaasalu annikitsuinnartigit paasisaqarfigisinnaaneri.

Suliniutit internettikkut nassaariniarneqassapput.

Kiisalu KANUKOKA kommunillu ataasiakkaarlugit attavigineqassallutik, iliuuseriniakat tamarmik ilanngunneqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Misissuinermi apeqqutit makku akiniarneqassapput:

1. Kommunit qassit meeqqanut inuusuttunullu suliniutaasussanik akuersissuteqarsimappat?
2. Suliniutaasut iliuuseqarfiginiakkat, iliuusissat suut atortussallu suut atorlugit, qanoq nalilern-eqarsinnaappat?
3. Meeqqanut isiginnittaaseq suna ajornartorsiutinillu qanoq paasinnittaaseq suliniutini takutin-neqarpa?
4. Suliniutit kikkut qanoq akisussaaffeqarnerinik ersarissumik takutitsippat?
5. Suliniutit ersarissunik anguniagaqarpat?
6. Suliniutit innuttaasut atuisullu peqataasinnaanerinik isummersimanerluni?
7. Suliniutaasut ataavartumik nalilersorneqarnerlutik?
8. Misissuisimaneq arlaatigit uparuaatissanik, innersuusutissanik iml. isumassarsianik pitsaasunik kinguneqartitsinerluni?

Suliap agguataarneqarnera:

MIPI paasissutissanik tunuliaqutsiisussanik, pappilissatigit tunngavissanik ataveqarfissanillu tuni-sinissaminik piareersimassaaq.

Allaffissornikkut pisariaqartitatigit aningaasartuutit il.il. MIPI-mit akilerneqassapput. MIPI qarasaasiatigit/allakkerisarfikkut allakkanik kommuninut KANUKOKA-mullu nassiussuissaaq Peter Dahler-Larsen-ip allassimasai najoqqutaralugit.

MIPI nalunaarusiassamut pilersaarut atuassavaa oqaaseqarfigalugulu. Peter Dahler-Larsen misis-suineq ingerlatissavaa nalunaarusiassamullu pilersaarut quppernernut amerlanerpaanik 10-nut suliarissallugu.

Nutserisoq Pustu Chemnitz